GELYKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

N°. 2. A°. 1800.

# HAAGSCHE COURANT.

Saturdag den 11 January.

*HET ZESDE JAAR DER BATAAFSCHE VRYHEID.*

## BATAAFSCH GEMEENEBEST.

HAGE 10 Jan. Het volgend Request van den Burger *J. van Esen*, ten geleide van eene Memorie ter nadere adstructie van het vorig reeds door hem ter dezer Verg. ingezonden Request en Bylaagen, nopens eene te maaken alteratie in het 12de Artikel der Instructie van Commissarissen der Nationaale Rekening, is in de Zitting der Eerste Kamer van Woensdag den 8 Jan. laatstl. geleezen en in Advis gehouden.

(*Op verzoek plaatsen wy dit Request in zyn geheel.*)

*Aan het Vertegenwoordigend Lichaam des Bataafschen Volks.*

BURGERS REPRESENTANTEN!

Eenige dagen Rugwaarts, wierd my ter leezing gegeeven de gedrukte bylagen, tot Ul. Besluiten van den 12 der vorige Maand, Relatif tot de Memorie welke ik op den 5 Oct. laatstleden, aan Ul Vergadering hebbe gepresenteert.

Niet weinig was ik verwondert, dat door de Commissie uit Ul. Verg., mynen Voordragt, hoe zeer myne pogingen gelaudeert zyn, om nuttig aan het Vaderland te wezen, egter zyn beschouwt als *schadelyk voor hetzelve te kunnen zyn.* Zoekende, na de gronden, waar op dat oordeel ruste, ontdekte ik by de eerste lecture, zo van de consideratien der Commissarissen van de Nat. Rekeninge; als uit het bygebragte door de Commissie (het zy met allen eerbied voor beide gezegt) dat notabele misvattingen, en die alleen, immers naar myn inzien, de aanleidinge, tot die, voor myn voorslag gants niet flatteuse Conclusie, gelegt hadden, Ik bevatte, zo spoedig, eene geringe indispositie het toeliet, die misvattingen in de bygaande Memorie, en meende dezelve aan Ul. Verg. te *mogen* ja te *moeten* laten toekomen; juist toen ik tot myn leedwezen gewaar wierd, dat reeds op den 30 laatstleden, Conform dat Rapport, by Ul. Vergadering beslooten was. —

Nu scheen het my toe, dat alle myne pogingen, om nuttig aan het Vaderland te zyn, te vergeefs gedaan waren, dat ik myne tweede Memorie nu maar mogte terug houden. Dan by nader indenken, dagt my dit niet te *mogen* doen. Betrof myne Memorie, myne Particuliere belangens, zo konde ik het mogelyk nalaten; maar nu *niets* dan belangelooze liefde tot het Vaderland, myne eenige bedoelingen *kunnen* zyn, nu, door de ontdekking van de misslagen, waar op die Conclusie en Ul. Besluit dien Conform gevestigt zyn; het zo zwaar gedrukt onder de lasten by na bezwykend Vaderl., misschien nog eene verlichting van een altoos duurende Jaarlyksche uitgave van ten minsten *f* 10,000 en daar en boven nog van *f* 10,000 voor éénmaal kan worden toegebragt, zonder dat daar door de zaken des Vaderlands iets zouden lyden, maar zelfs de by de Memorie bedoelde, bevordert zoude worden. Nu, mag ik myne Memorie niet agterhouden. En zeker, zoude ik Ul. Vergadering ten hoogste beledigen, zo ik vreesde, dat myne herhaalde, maar ten dezen, laatste pogingen Ul. niet welbevallig zouden zyn; daar zo menigmalen, Ul. Vergadering met personeele belangens, by herhaling, en na gevallen Decreeten, werd geadieert en die in consideratie genomen.

Ik zende dan myne Memorie hier nevens, op dat daar mede gedaan kan worden, wat Ulieder wysheid zal oordeelen te behooren. En ben met allen eerbied

AMSTERDAM *Ulieder Medeburger*

den 4 January 1800. (get.) J. VAN ESEN.

In den aanvang van deeze week is by de Leden van 't Vertegenwoordigend Ligchaam gedistribueerd, het van den Hove van Justitie over de voormalige Gewesten Holland en Zeeland gerequireerd Bericht en Consideratien in de zaak van de wegens politieke misdryven, door het voorsz. Hof gesententieerde Burgers *C. van der Hoeven*, *J. Eykenbroek* en *P. J. de Visser*; by welk stuk, de tegens de drie gemelde Burgers door den Hove gearresteerde Sententien zyn gevoegd. (*Welke voor ons Blad te uitgebreid zyn.*) Het Hof van Justitie, na zeer breevoerig de vergadering in deezen bericht te hebben eindigt dit stuk op de volgende wyze: —

Dan, Burgers Vertegenwoordigers! hier betuigen wy ons ten uitersten verlegen, wat aan uwe Vergadering voortedragen.

Hoe toch kunnen wy, die als Rechters deze zaak behandeld hebben, en dus naar aanleiding niet alleen van de door of van wegens de gevangenen zelve voorgestelde defensie, maar daarenbooven ex officio hebben moeten letten op al 't geen te letten stond, nu, na 't vellen der Sententie, na dus ons Rechterlyk begrip te hebben kenbaar gemaakt — hoe kunnen wy, uit ons zelve, eenige consideratien vinden, welke tot remissie van straf dienen zouden? — hadden de Gecondemneerdens zig aan het Vertegenwoordigend Ligchaam tot het bekomen van eenige Gratie vervoegd; hadden zy de gronden, op welke zy meenden die te kunnen inroepen en verwagten, daar by opengelegd; — dan zouden wy de waarde derzelve kunnen nagaan en beöordeelen, en deeze onze beoordeeling aan Uwe Vergadering opgeeven, en wy zouden ons dan gelukkig rekenen, indien wy U tot Gratie konden adviseeren.

Maar nu, waar uit zullen wy nu onze consideratien ontleenen? — Zullen wy die ontleenen uit de Publicatie van den 19 July 1798? — Zullen wy die trekken uit het Rapport van Uwe Gecommitteerdens op de Justificatoire Memorie van het Intermediair Uitvoerend Bewind, welks gronden door Uwe Vergadering, blykens de Proclamatie van den 10 October 1798, zyn goedgekeurd? — Zullen wy die moeten zoeken in de Proclamatie van den 23 November 1798, wegens de ontdekte zamenzweering tot omverwerping der Constitutioneele orde van zaaken, en dus juist wegens de misdaaden, om welke de bewuste Persoonen gevonnisd zyn? — Zullen wy eindelyk die kunnen ontdekken in het Rapport Uwer Gecommitteerdens omtrent eene te verleenen Amnestie, waar mede zich ook Uwe Vergadering, blykens de Publicatie van den 15 December 1798, ten vollen geconformeerd heeft, en waar by juist de wanbedryven, welke hier in aanmerking komen, van de Amnestie zyn uitgesloten? Deze stukken zeker behelzen geen consideratien van dien aart, daar integendeel die allen de misdaden der Gesententieerden en hunne Medestanders als hoogst verderflyk voor de Maatschappy beschouwen. — Of dus het belang van die zelfde Maatschappy op dit oogenblik zou kunnen bevorderd worden, met aan een of ander der bedoelde Persoonen eene mindere straf op te leggen, dan de Rechter heeft moeten toewyzen, is eene zoo tedere vraag, dat wy ons niet durven vermeeten, dit juist te kunnen beäntwoorden, en wy zullen even daarom ons daar van onthouden.

Dit intusschen vorderd onze plicht, dat wy Uwe Vergadering ook hier herinneren de algemeene bedenkingen, welke wy in het eerste gedeelte dezer Missive de vryheid namen voor te dragen, en welker toepassing ook hier van gewigt is.

Wy erkennen gaarne de bevoegdheid van het Vertegenwoordigend Ligchaam, om, na ingenomene consideratien en gunstig bericht van den Rechter, aan Gecondemneerdens zoodanige Gratie te verleenen, als het zelve, daar toe aangezogt zynde, in zyne wysheid oordeeld te behooren; maar wy nemen de vryheid aan te merken, dat de remissie van straf, in dit geval, niet zou zyn het verleenen van Gratie, op billyke en door de Gecondemneerdens voorgedragen gronden, welke zy, hoe zeer zy hunne misdaad belyden, tot verzagting van hun lot meenen te kunnen doen strekken; maar in de daad eene verandering van een Rechterlyk gewysde door de Souvereine Vergadering, op grond van een vermeend belang der Maatschappy, eene herziening van het reeds gevelde Vonnis, en dus in de daad een Rechterlyk bedryf.

En de juistheid dezer overweging zal aan uwe Vergadering te sterker blyken, wanneer zy het gedrag der Gecondemneerdens, na de verleende surcheance gehouden, beschouwd, — ja deeze schynen zo overtuigd te zyn, dat uwe Vergadering eene zodanige herziening besloten hadde, dat zy (mogen wy de algemeene geruchten gelooven,) in hunne Adressen, waar by zy alle de Stukken, tot hunne verdediging behoorende, hebben gevoegd, geene Clementie, geene Gratie vragen, maar zeggen, *gerustelyk te zullen afwagten de beslissing, welke uwe Vergadering in haare wysheid zal uitspreeken.*

Eene consideratie mogen wy niet nalaaten voor te dragen: — zy is in onze algemeene bedenkingen aangevoerd — zoo namelyk in de daad het belang van ons lieve Vaderland mogt vorderen, dat politique wanbedryven of misdaaden tegen den Staat of niet, of minder, dan de Wetten voorschryven, moeten worden gestraft, ('t geen wy by herhaaling moeten betuigen niet te kunnen doorzien,) dan ware het wenschelyk, dat alle de positive Wetten daar tegen geëmaneerd, wierden ingetrokken, of naar dat belang veranderd, ten einde elk Ingezetenen zich op de heiligheid der Wetten zou kunnen verlaaten, en de Rechter gerustelyk haare voorschriften opvolgen. —

Vergunt ons, Burgers Vertegenwoordigers! dit aan te dringen met de woorden van een der geachtste Schryvers van onzen tyd, *Filangieri*, in zyne *Science de la Législation.*

„ Si la grace est juste, la loi est mauvaise, et si elle est „ bonne, la grace est une violation de la loi, — dans le „ premier cas, il faut abolir la loi; dans le second refuser „ la Grace. " (dat is: „ Zo de gratie eene rechtvaardigheid is, dan is de wet slegt, en zo zy eene goedheid is, dan is zy tevens eene schending der wet, — in het eerste geval, moest de wet vernietigd worden, en in het tweede, de gratie geweigerd. ")

Kragtiger zeker kan deeze waarheid niet worden uitgedrukt: — en is dit waar van het verleenen van Gratie in 't algemeen beschouwd, hoe veel te meer is het toepasselyk op dit geval, waar in, gelyk wy zoo even aantoonden, geene Gratie zoude verleend worden, maar een Rechterlyk gewysde op grond van algemeen belang, dat is op denzelfden grond, waar op de Wet rust, door den Souverein veranderd.

Eindelyk moeten wy uwe Vergadering nog voor den geest brengen, en dit is ook reeds in onze algemeene bedenkingen ingevlogten, dat wy, zoo in deeze onze Rechterlyke Sententie door het Vertegenwoordigend Ligchaam eenige verandering wierd gebragt, niet weinig verlegen zouden zyn, naar welk eene Wet; naar welk richtsnoer; naar welke algemeene regelen, wy in het beöordeelen van hun, wier misdaaden, (zoo als zy door den procureur Generaal gequalificeerd worden,) met die der nu Gesententieërden in eene zoo naauwe betrekking staan, zouden te werk gaan.

En hier mede vertrouwen wy, zo veel in ons was, aan de intentie uwer Vergadering te hebben voldaan.

Wy vertrouwen verder in deezen te hebben gehandeld als getrouwe Raadslieden, gelyk onze plicht vorderde; zo onverhoopt ons eenige uitdrukking mogt ontglipt zyn, welke aan uwe Vergadering minder gepast mogt voorkomen, wy verzoeken daar voor verschooning; terwyl wy te gelyk betuigen geene andere bedoelingen te hebben gehad, dan door het voorstaan van eene onpartydige en onbelemmerde Rechtsoeffening ook, zoo veel ons mogelyk was, het heil van ons dierbaar Vaderland te bevorderen.

Hier op smeeken wy af den zegen van den Allerhoogsten, in wiens bescherming wy uwe Vergadering aanbeveelen.

Heil en Eerbied, enz.

Wy vermeenen onze Lezers geenen ondienst te doen met hen de volgende Lyst der Overledenen, Gebooreen en Gehuwden, in de onderstaande Plaatsen geduurende het afgelopen Jaar 1799, mededeelen.

OVERLEDEN.

Te Amst. in 1799 — 7177: In 1798 — 6406 dus 771 me.
Te Rott. in 1799 — 1938: In 1798 — 1673 — 265 me.
In d. Haag in 1799 — 1427: In 1798 — 1466 — 39 min.
Te Gron. in 1799 — 710:
Te Haarl. in 1799 — 707: In 1798 — 742 — 35 min.

(*Vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

GEBOREN EN GEDOOPT.

*Te Amsterdam.*

| | Jongens | Meisjes | Te zamen. |
|---|---|---|---|
| By de Gereformeerden | 1651 | 1667 | 3318. |
| By de Luterschen | 482 | 512 | 994. |
| By de Herstelde Lut. | 178 | 150 | 328. |
| | 2311 | 2329 | 4640. |

*Te Rotterdam.*

By de Nederduitsche, Fransche, Engelsche en Schotsche, Gereformeerden, als mede in de Lutersche, Remonstransche en Roomsch Catholyke Kerkgenootschappen zyn gedoopt
1061 Zoons 1035 Dochters 2096 Kinderen.

*Te Leeuwarden.*

By de Gereformeerden gedoopt 165 J. — 176 M. te zamen 341 K.

*Te Groningen.*

| | Jong. | Meisjes | |
|---|---|---|---|
| By de Ned. Gereform. Gedoopt | 353 | 353 | 706. |
| By de Fransche | 5 | 3 | 8. |
| By de Lutersche | 31 | 10 | 41. |
| By de Doopsgezinden | 5 | 7 | 12. |
| By de Roomschen | 96 | 68 | 164. |
| By de Jooden Gebooren | 6 Jong. | 4 Meisjes | 10. |
| | 496 | 445 | 941. |

*Te Haarlem.*

Zyn Gebooren . . . 439 — 357 — 796.

GETROUWDEN.

Te Amst, geproclameerd van de Puye van het Stadhuis 1896 p.
Te Rott, ter Secretary in Ondertrouw opgenomen . 576 p.
In den Haag, ter Secretary aangegeeven. . . . 390 p.
Te Leeuwarden, in de Gereformeerde Kerken getrouwd 109 p.
Te Groningen, geproclameerd. . . . . . . . . 257 p.
Te Haarlem getrouwd. . . . . . . . . . . 188 p.

Het getal der Overledenen in den Haag in ieder Maand des Jaars 1799 heeft bedraagen als volgt:

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| In January | 172 | In Mey | 120 | In September | 82 |
| In February | 138 | In Juny | 82 | In October | 101 |
| In Maart | 125 | In July | 99 | In Novemb. | 109 |
| In April | 148 | In Augustus | 90 | In Decemb. | 161 |
| | | | | | 1427 |

Welke aan de volgende Ziektens of toevallen Overleden zyn, als:

39 Eerstgeborene.
2 Aan Aanst in de Long
1 — Aanst. in de Lever.
4 — een Accident.
1 — Beenbreuk.
54 — Beroerten.
6 — Bloedspouwing.
155 — Borstkwaal.
7 — Breuken.
3 — Beslote Colyk.
1 — Douwwurm.
3 — Engelsche Ziekte.
3 — Galziekte.
1 — Geelezugt.
1 — Graauwe Loop.
1 — Hartklopping.
2 — Hartvang.
6 — Inflamatie.
10 Aan Kanker.
3 — Kinkhoest.
1 — Klieren.
78 — Koortsen.
1 — Koude op de Borst.
1 — Koude op de Blaas.
1 — Koude in 't Hooft.
7 — Kramp.
1 — Kwaade Keel.
1 — Lammigheid.
1 — Longziekte.
1 — Ontst. in de Nieren.
2 — Overvallen.
7 — Pleuris.
3 — Pokken.
40 — Roodvonk.
3 — Rumatisme.
1 — een' Schrik.
4 Aan Senuwziekte.
32 — Slymziekte.
3 — Slymberoerte.
2 — Sprouw.
1 — Steen.
276 — Stuipen.
2 — Swaare Vloed.
22 — Tanden en Kiesen.
197 — Teering.
11 — Uitteering.
1 — Uitdrooging.
7 — Verstopping
11 — Verzweering.
222 — Verval van Krachten.
1 — Verr. in de Ingewand.
5 — 't Vuur.
92 — 't Waater.
4 — 't Waater en Teering.
3 — Wurmen.
1 Aan Zinking op 't Hart.
3 — Zink. op de Borst.
29 — 't Zuur.
14 In 't Kraambedde.
3 Door een Val.
2 Doodgevallen.
1 Verpl. door een Boom.
1 Gestikt in een Riool.
2 Verdronken.
1 Verbrand.
1 Doodgevrooren.
4 Doodgevonden.
1 De Gev. van een Wond.
6 Subiet Overleeden.
1 Zig Vergeeven.
1 Zig voor 't Hooft geschot.
7 Onopgegeeven.

1427.

(*Vervolg op de 2de Bladz.*)

haat tusschen Burger en Burger in deeze streeken van dag tot dag veld won; dat de Nationale guarde van eene plaats tegens die der nabûrige de wapenen opvatten, en de Burgers in eenen dezelfde plaats elkanderen beurtelings ontwapenden.

De door de gevolgen van de tegenstand welke de heilrykste der Revolutiën moest ondervinden verwaarloosde Akkers, leverden de misnoegden zoo veele ter grond ing hunner klaagstemmen gunstige schouwtoneelen, op, Elk district werd aan eene divisie, jeder Canton, Ring, Gemeente of Parochie aan eene Capitein met zyne onderhebbende Manschappen Cynsbaar.

Zo voerde *Boullainvillers* het bevel in 't Departement Morbihan; *Boishardy*, in dat van Côtes du Nord, *Scépeaux* van de Loire inférieure en *Pinsaye* in l'Isle et Vilaine; hunne divisiën werden dagelyks met deserteurs, onwillige requisitionnaire en misnoegden vermenigvuldigd. De Priesters die den eed niet hadden afgelegd, lieten hunnen invloed ter vorming deezer Compagniën niet weinig gelden; — Eenige aan deeze militaire Opperhoofden ondergeschikte Committés, die wederom van een Centraal Committé bevel ontvangen, waren met de uit- en inwendige Correspondentie en de vorming van plans van aanval en verdediging gelast. — De Instructiën luidden alleen, om vreeze en schrik aan de aanhangers van het Republiekeinsch systhema aan te jaagen; die welke het land bewoonden met de dood te dreigen, en de Landeryen van hun, die zich in de steden ophielden, te vernielen. Als iets merkwaardigs, merkt men steeds op, dat, terwyl deeze zo diep genesselde belagers van het Republickeinsch systhema, allomme hunne verwoestingen aanrichtten en de weelderigste Beemden, in graven, en van alle bewooners verlaatene dorre heiden hadden doen veranderen, het nabuurige Finistèrre, in weerwille van alle poogingen der Chouans by aanhoudenheid de grootste kalmte smaakte. En dit hadt men alleen aan de fermiteit, waarmede de Generaal *Canclaux*, die aldaar 't bevel voerde, zich steeds wist staande te houden, te danken. De Chouans verdeelen zich in twee hoofd-Classen: De eerste bestaat in zendelingen van buitenlandsche Vyanden, vreemdelingen, gelukzoekers, ledigloopers en dezulken, die de waakzaamheid der Justitie ontsnapt zyn; deeze toevallig byeengekomene Lieden, zyn door de noodwendigheden der misnoegden wel ontvangen en tot een bende geschikt om derzelver voorneemens ter uitvoer te brengen, gevormd. De tweede Classe bestaat in Requisitionnairen, Conscrits, misnoegde Ingezetenen, ter zaake van politieke gevoelens of daaden vervolgde persoonen, Landlieden en vyanden van 't Republickeinsch systhema. Dan, behalven deeze Lieden, bestaat de grootste macht der Muiters in de groote masfa van Ingezetenen der westelyke Departementen die 't zy goedwillig of tegendank gerequireerd en in talryke Compagniën verdeeld zyn. Het zal geen betoog behoeven, dat dusdanig een by een vergaderde, en van tyd tot tyd met troupes Russische en Engelsche militairen versterkte Armée, uit lieden van allerlei spraaken, rangen, gewoonten en zeden t'zaamgesteld, niet zeer eendrachtig onderling leeven, en de vereischte harmonie onder hunne Hoofden ook geenzins plaats heeft; zo zag men een Boer tot hoofd onder zyn District aangesteld, de Emigranten die zyne macht wilden beteugelen, verjaagen. En een zeker *Guillemot* in zyn district den Chef der Koningsgezinden 't Departement Morbihan, *Boullainvillers*, doen doodschieten.

Alle deeze Lieden, die de Republickeinsche beginzelen haaten, duizende gruwelen pleegen om de aanhangers derzelven, ware het mogelyk uitteroeiën, zyn immer onderling misnoegd uit hoofde van de onder hun heerschende te groote ongelykheid: zy stryden dus *tegen* en *voor* de gelykhei op 't zelfde oogenblik. —

Dezen alle kentekenen van waarheid draagende beschryving, levert van de Chouans een geenzins gunstig begrip op; wenschelyk is het intusschen, dat men eerstdaags het einde van deeze geessel voor 't Fransch Gemeenebest, moge kunnen aankondigen. —

FRANSCH GEMEENEBEST.

PARYS 6 Jan. Door de eerste Consul zyn aangesteld tot Chargé d'Affaires der Republiek by de Zwabische Kreits om te Carlsruhe te resideeren, de Burger *Mustias* Officier der Artillerie; en tot provisioneel Chargé d'Affaires by de Liguriesche Republiek den Burger *Bodard*, thans Commissaris generaal der Commercieele betrekkingen te Genua.

In de Zitting van het Wetgeevend Ligchaam van heden hebben de Consuls den voorslag van eene wet aan hetzelve gedaan behelzende om de Zoutmoerasfen der Republiek in de westelyke Departementen, en in die aan de Middellandsche Zee gelegen te verkoopen.

De tiers consolide zyn 20 fr. 13 cent. rentes provisoire 12 fr.

Het getal der Jaaren welken de Overledenen bereikt hebben was als volgt:

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Beneden de 1 | Jaar | 353 | Van 50 tot 55 | Jaar | 55 |
| Van 1 tot 5 | — | 144 | — 55 — 60 | — | 60 |
| — 5 — 10 | — | 39 | — 60 — 65 | — | 70 |
| — 10 — 15 | — | 27 | — 65 — 70 | — | 58 |
| — 15 — 20 | — | 29 | — 70 — 75 | — | 82 |
| — 20 — 25 | — | 40 | — 75 — 80 | — | 102 |
| — 25 — 30 | — | 39 | — 80 — 85 | — | 65 |
| — 30 — 35 | — | 52 | — 85 — 90 | — | 42 |
| — 35 — 40 | — | 45 | — 90 — 95 | — | 15 |
| — 40 — 45 | — | 42 | — 95 — 100 | — | 6 |
| — 45 — 50 | — | 54 | Onopgegeeven | . . . | 8 |
| | | | | | 1427. |

ROTTERDAM 7 Jan. Gedurende het afgelopen Jaar 1799 zyn in de Goerée en de Maas binnengekomen 140 en uitgezeild 169 Scheepen, behalven de geene welke van Rotterdam, Dordrecht, Schiedam &c. langs de Zeeuwsche stroomen zyn ingekomen en uitgezeild, of die binnen door, langs de waddens van Hamburg, Altona, Bremen en Embden zyn gearriveerd of derwaard vertrokken.

AMSTERDAM 9 Jan. In het voorgaand Jaar 1799, zyn uit Zee voor deeze Stad genaderd 2356 Schepen, waar van 1070 van Embden, 730 van Hamburg, 141 van Bremen, 48 uit Noorwegen, 31 van Glukstadt, 31 van Altona, 27 van Norden, 22 van Lubek, 19 van Bourdeaux, 18 van Leer &c.

In het voorgaande Jaar zyn te Elbing aangekomen 227 Schepen uit Zee, 55 beladene Bordingen, en 811 vreemde en Inlandsche Vaartuigen, en uitgezeild 227 Scheepen, 297 beladen Bordingen en 713 vreemde en Inlandsche Vaartuigen.

In het voorgaand Jaar zyn van Archangel in Zee gestoken 127 Schepen, als: 105 naar Groot-Brittagne en Ierland, 4 naar Salem, 2 naar Boston, 1 naar Philadelphia, 4 naar Lisabon, 4 naar Bremen, 4 naar Embden, 2 naar Altona en 1 naar Hamburg.

Zitting der eerste Kamer van het Vertegenwoordigend Ligchaam van Donderdag den 9 January.

Aan de orde van den dag zynde 't Rapport eener persoonele Commissie omtrent de uittereiken Gratificatien aan Bataven, en tendeerende het door de Commissie in dezen geproduceerd Concept-Besluit, om het Uitvoerend Bewind te authoriseeren en te gelasten, om met de betaling der Gratificatien en Pensioenen aan Bataven, of diergelyke te continueeren, uiterlyk tot 31 Maart 1800, en daar na geen diergelyke betalingen te doen, dan aan Persoonen die met behoorlyke bewyzen van verdiensten van de Departementaale en Gemeente Bestuuren voorzien, alvoorens hebben geobtineerd een favorabel Decreet van het Vertegenwoordigend Ligchaam des Bataafschen Volks, wordt na eenige discussien besloten, dat de voorsz. Gratificatien tot ultimo Maart aanstaande op den ouden voet zullen worden gecontinueerd, en de Commissie te verzoeken op de onderscheiene ten dezen opzichte in haare handen gestelde Requesten, der Vergadering nader te dienen van derzelver consideratien en advis.

Voords wordt in deliberatie gebragt de door de Commissie tot onderzoek der Geloofsbrieven aan de decisie dezer Vergadering, onderworpene questie, of namelyk de termen der bekende Proclamatie van den 23 Augustus des vorigen Jaars, op den tot Vertegenwoordiger des Bataafschen Volks, in der Districten van Amsterdam verkoozen Burger *J. P. van Wickevoort Crommelin*, die ter eerster instantie geweigerd heeft deze post te aanvaarden, *al of niet* van applicatie is. — En wordt na breedvoerige discussien, en na dat de Vergadering op het præ advis van den President, aangemerkt dat deze decisie is eene explicatie der voorsz. Wet en derhalve aan de fanctie der tweede Kamer behoort onderworpen te zyn, de onverwylde noodzaakelykheid had verklaard, by appel nominal by meerderheid van stemmen besloten, dat de termen der voorsz. Proclamatie op het geval voorhanden geenzins van applicatie zyn, zullende mitsdien het Uitvoerend Bewind, den Burger *van Wickevoort Crommelin* aanschryven, om als nog ten spoedigste in 't Vertegenwoordigend Ligchaam te komen sessie nemen.

Onder andere ingekomene stukken is geleezen eene Missive van het Hof van Justitie over de voormalige Gewesten Holland en Zeeland, daar by verzoekende eene spoedige subsidie voor het Comptoir der Exploiten van gemelde Hove ter summa van *f* 8,000. — En besloten deze Missive tot dat de tweede Kamer twee by dezelve als nog hangende Besluiten, waar by twee subsidien van *f* 16,000 en *f* 8,000 aan 't zelve Hof worden geaccordeerd, *al of niet* zal hebben gesanctionneerd, te houden in advis.

Na het leezen van nog eenige ingekomene stukken, doet *Leemans* rapport namens de Commissie in wier handen was gesteld het Bericht van 't Uitvoerend Bewind en Bylaagen, op de Reqteste van den hervormden Leeraar *A. Marcel* te Schermerhorn, daarby verzocht hebbende vry acces tot zynen, ter zaake van gebezigde uitdrukkingen tegens de Christelyken Godsdienst, geconfineerden Broeder; — adviseerende de Commissie op de door haar geallegueerde gronden, om den gemelden Requestrant met zyn verzoek te renvoyeeren, naar den Hoofd-Officier van Dordrecht en de Merwede: — En wordt dien conform besloten. Converteerende zich de Vergadering voords in een Committé generaal.

*Van Haeften* doed rapport namens de Commissie tot het Stem-recht, aan welkers hoofd, zig bevind de Burger de *Sonnaville*, in de zaak van den Burger *Harekamp van Haringsma*, tenderende dit rapport om te verklaaren dat gemelde Burger is wel en wettig stemgerechtige Burger der Bataafsche Republiek: — en wordt besloten dit Rapport te doen drukken aan de Leden te distribueeren en drie dagen na de distributie te stellen aan de orde van den dag.

In de Zitting der Eerste Kamer van Heden rapporteerde de Burger Representant *Nuhout van der Veen*, op een Decreet van weigering der Tweede Kamer, betrekkelyk de te nemen maatregelen ter stuiting der Vee-pest te Heeswyk, Departement van den Dommel. — Adviseerende de Commissie om te berusten in de redenen van weigering der Tweede Kamer, en ten dien einde voordragende een nieuw Concept-Besluit: — en wordt na verklaring der onverwylde noodzakelyk conform besloten zonder Resumtie.

Tot Voorzitter wordt benoemd den Burger Repr. *D. Werner*.

De tweede Kamer, leverde niets van aanbelang op, dezelve benoemde tot President den Burger Representant *van Rees*.

Converteerende zig de Verg. wyders in Committé Generaal

*Van* LONDEN heeft men, dat de *Clyne*, *de Georges*, *de Wennel* en drie andere Schepen van Londen naar Amsterdam bestemd, uit hoofde der Proclamatie zyner Majesteit, om met Holland te mogen handelen, by hunne komst aldaar aangehouden zyn, en hunne Equipagien krygsgevangenen gemaakt. Het Bataafsche Gouvernement heeft verklaart dat het zelve zyne Havenen voor Engeland nietgeöpend heeft.

De Hamburger brieven van den 1, en de verdere Duitsche brieven zyn op het drukken deezer nog niet aangekomen.

---

In een der Fransche Dagbladen in den loop dezer Maand uitgekomen, vindt men het volgende, onzes erachtens vry aanmerkenswaardig Artikel, vooral in een tydstip, waar op alle binnen-en buitenlandsche Dagbladen van de in de Westelyke Fransche Departementen ontstaane onlusten onder de benaming van die der Chouans bekend, gewagen; — dit stukje ten titul voerende: *Over den opstand in het Westen*, vermeenden wy aan onze Lezers, wanneer hier door geen stof van eenig dringender gewigt wordt uitgesteld, niet te moeten onthouden.

Ongeveer honderd jaaren geleden, dus begint de Fransche Schryver, stonden de Ingezetenen van 't Westen van Vrankryk tegens de Koninglyke Macht en de Roomsche Religie op. *Rohan*, *Coligny* en anderen geleidden hen onder de standaarden van het Protestantisme, en vormden een soort van Republiek, welker Hoofdstad was Rochelle; deeze zelfde Inwooners verzetten zich thands tegen het Republikeinsch Gouvernement, het welk zy eertyds begeerden.

Men zal zich aan de nog versch in het geheugen liggende zamenzweering van Rouerie wel herinneren; deeze werd gedempt, en de zaden van dezelve verspreidden zich in de ongelukkige Vendée. Het Leger der Vendée, na *Santerre* en andere Generaals aan de welke de voor den Krygsman zo noodzaakelyke onderwinding ontbrak, geslagen te hebben, veronstrustte het Gouvernement zo sterk, dat hy zelve genoodzaakt werd, met den meesten spoed in den oorlog ervaarene Troupes naar die oorden te zenden. *Canclaux* werd op 't oogenblik zyner zegenpraalen terug geroepen; *Rossignol* volgde hem op; deeze werd alomme verslagen; en de streeken van Entraïn werden de graaven van vier duizend Republikeinen. Der strengheid van 't Revolutionnair Gouvernement, gelukte het echter de muitelingen te beteugelen; *Barrère* kondigde eens openlyk aan dat de (kryg in de) Vendée was opgehouden; — dan niet lange na de Onwenteling van den 9 Thermidor (27 *Aug.* 1794) hoorde men wederom aankondigen dat de overblyfzelen der Oproerlingen het hoofd om hoog staken, welke zich thands met de Chouans, (een soort van Bandieten en verboden handel dryvende, naar de twee Gebroeders *Chouan* genoemd) vereenigden: hun eersten Opperhoofd was de Graaf *de Fay*, die gefusilleerd werd. Deeze werd door de beruchte *Puisaye*, *Boutidoux* (te vooren Lid der Constitueerende Vergadering) *Bru'ainvillers*, *Labourdonnaie*, *Cormartin*, *Charette*, *Scépaux* en *Stoflet* opgevolgd. Hunne eerste werkzaamheden waren de Geconstitueerde machten te verlammen, derzelver gedelyke macht te vernielen, het crediet der Republikeinsche instituten te beneemen, de Geestelykheid en Koninglyke Familie door het volk te doen bejammeren; de benaming van Burger in een belachelyk daglicht te stellen; en door allerlei wegen onder de mindoorzichtige, minstandvastige Patriotten, tweedragt te zaaien. In een woord zy bragten het zoo verre, dat de

(*Vervolg op de kant van deeze Bladz.*)

---



---

Gedrukt by JOHANNES DE GROOT EN ZOONEN.